

 Forum for
 utvikling og miljø

Forum for utvikling og miljø (ForUM) sitt innspill til 2023 ECOSOC Forum on Financing for Development follow-up

Forum for utvikling og miljø (ForUM) er et nettverk av over 50 norske sivilsamfunnsorganisasjoner. Vi takker for muligheten til å komme med innspill til Norges posisjoner til FfD Forum 2023.

Det er press på midlene som skal gå til utvikling og klima fra flere kanter og diskusjonene om hvordan vi skal sikre nok finansiering til å nå bærekraftsmålene går i flere fora. Utkastene til sluttdokumentet til FfD Forum 2023 viser dessverre at statene som deltar i prosessen ikke klarer å bli enige om løsninger som kan snu negative trender vi ser på flere områder. Norge er en progressiv og konstruktiv stemme i flere av debattene og vi håper at norske myndigheter vil fortsette å være en viktig stemme blant de rike landene for nødvendige tiltak for mer rettferdige systemer for finansiering for utvikling.

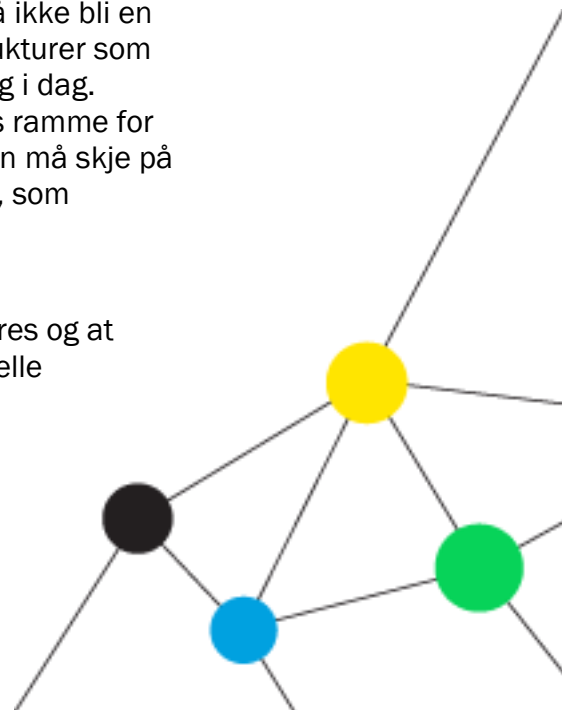
FfD4

Det er gledelig at medlemslandene ønsker et godt kunnskapsgrunnlag for inkluderende, uformelle samtaler om en ny internasjonal konferanse om utviklingsfinansiering (FfD4). I kunnskapsgrunnlaget er det derimot viktig med en god analyse av den internasjonale arkitekturen og strukturelle årsaker til økende ulikhet og urettferdig fordeling av ressurser og at dette grunnlaget blir dannet med innspill fra alle aktører involvert i FfD-prosessen.

I opptakten til en ny internasjonal konferanse for utviklingsfinansiering må man sikre at diskusjonene om finansiering for å nå bærekraftsmålene er sentrert rundt sporet fra Addis Ababa Action Agenda. FfD-prosessen er en inkluderende prosess som må opprettholdes og styrkes. FfD4 må ikke bli en giverkonferanse, men være en arena for å finne løsninger på strukturer som opprettholder problemene man ser innen finansiering for utvikling i dag. Vi mener at Norge må ta en ledende rolle for å vedta en ambisiøs ramme for konferansen. Forberedelsene og gjennomføringen av konferansen må skje på en gjennomiktig og inkluderende måte, der ikke-statlige aktører, som sivilsamfunn, blir inkludert.

Norge bør:

- Være en tydelig stemme for at FfD4 må gjennomføres og at målet for konferansen er å finne løsninger på strukturelle

problemer i det internasjonale finanssystemet som fører til tap av enorme summer for utviklingsland som skulle gått til bærekraftig utvikling

- Ta til orde for en demokratisk og inkluderende prosess der alle land får delta i diskusjonene om finansiering av bærekraftig utvikling og med gode inkluderingsmekanismer for sivilsamfunn

Skattekonvensjon

Vi er glade for at beslutningen om å starte mellomstatlige diskusjoner i FN blir tatt godt imot i sluttdokumentet. Vi vil oppfordre til å bruke omforent språk fra resolusjonen vedtatt i FNs generalforsamling i høst (Resolusjon 77/244). Vi mener også at FfD Forum 2023 må be FNs generalforsamling om å vedta rammene (modalities) for prosessen videre i sin 78. sesjon og at dette bør inkluderes i sluttdokumentet fra forumet.

Prosesen må være åpen for observatører og ta imot innspill fra alle relevante aktører.

I erklæringen bør det være en referanse til muligheten for å utvikle et rammeverk eller instrument som er utviklet og fremforhandlet i en inkluderende FN-prosess. Dette instrumentet bør ta hensyn til eksisterende internasjonale og multilaterale ordninger (Resolusjon 77/244).

ForUM og en rekke andre organisasjoner har tidligere sendt inn innspill til FNs generalsekretær sin skatterapport for 2023. Anbefalingene til rapporten bør også gjenspeiles i sluttdokumentet og i uformelle samtaler om prosessen videre for å følge opp resolusjon 77/244.

- Medlemsland gis tilstrekkelig med tid til å vurdere mulighetene for å styrke det internasjonale skattesamarbeidet, inkludert en skattekonvensjon. Det burde være et spørsmål antall uker, heller enn dager.
- Drøftelsene bør være innrettet for å resultere i en fremforhandlet enighet om veien mot et «tax cooperation framework or instrument» gjennom en mellomstatlig komite.
- Prosessen må være gjennomiktig, og inkludere reell medvirkning fra observatører som sivilt samfunn og fagforeninger.
- Alle land må kunne delta i drøftelsene på likefot. Det bør settes av midler for at beslutningstagere fra de minst utviklede landene kan delta i drøftelsene.
- Drøftelsene har tilstrekkelig med ressurser og kapasitet fra sekretariatet til å fungere effektivt.

Gjeld

Det er viktig at nye finansieringsmekanismer ikke skaper nye gjeldsbyrder. I den nye finansieringsmekanismen for tap og skade som ble vedtatt på COP27, må det understrekes at den ikke skal skape nye gjeldsbyrder for land som utviklingsland som skal dra nytte av finansieringsmekanismen. Klimafinansiering og utviklingsbistand må være gavebasert og ikke bidra til å forverre en allerede svært alvorlig gjeldskrise.

Vi støtter endringen i paragraf 4 i første utkast av sluttokumentet, der ønsker videre vurdering av FNs generalsekretær sitt forslag om SDG Stimulus. Forslaget bør ikke støttes i sluttokumentet uten en grundigere vurdering og debatt.

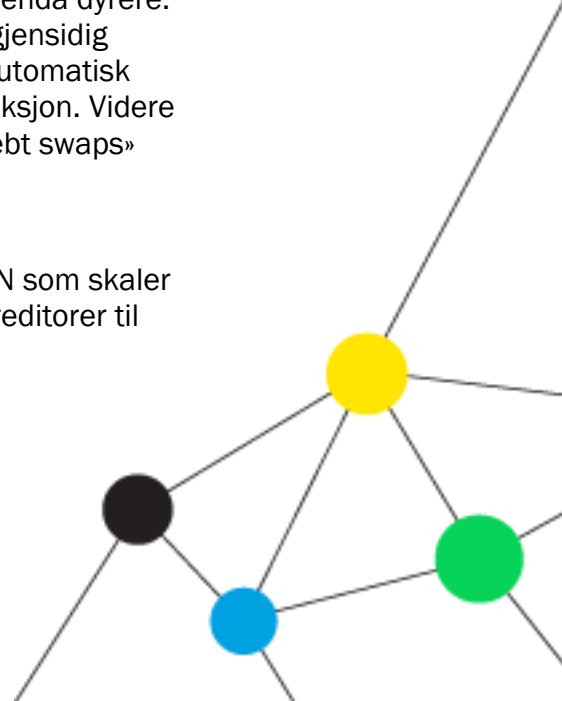
Vi er bekymret over at prosessene i G20s Common Framework går for sakte og at deltakelse for kreditorer ikke er bindende. Eksisterende verktøy og mekanismer for å håndtere ikke-bærekraftige gjeldsbyrder er ikke tilstrekkelige for å håndtere og unngå gjeldskriser. Det bør etableres en gjeldshåndteringsmekanisme i FN, som resultat av en mellomstatlig arbeidsgruppe underlagt FN.

For å redusere økt gjeldsbyrde og sikre oppfyllelse av bærekraftsmålene er det avgjørende med gjeldsbærekraftsanalyser i forkant av utlån. Retningslinjer for ansvarlig utlån og låntaking må inkludere sårbarhet for eksterne økonomiske sjokk, menneskerettigheter og klimatilpasning. Videre må det sikres åpenhet rundt låneavtaler og deres kondisjonaliteter. Vi ber om et offentlig og tilgjengelig register slik at befolkning, sivilsamfunn og media kan holde sine statsledere ansvarlig, og for å muliggjøre gode gjeldsbærekraftsanalyser.

Høy gjeldsbyrde tvinger land til å prioritere gjeldsbetjening over tiltak for utslippskutt eller klimatilpasning. Ved tap og skade må land ofte øke sin allerede høye gjeldsbyrde. Videre gjør økt klimasårbarhet lånene enda dyrere. Gjeld- og klimakrisa er gjensidig forsterkende, og må løses med gjensidig styrkede tiltak. Land som rammes av en klimakatastrofe må få automatisk gjeldsmoratorium, med rentestopp, samt vurdering av gjeldsreduksjon. Videre må rike lands klimafinansiering komme som gave. Tiltak som «debt swaps» kan ikke erstatte gjeldsslette eller addisjonell klimafinansiering.

Norge bør:

- Støtte en ny gjeldshåndteringsmekanisme under FN som skaler forutsigbare prosesser og som bringer alle stater og kreditorer til forhandlingsbordet, inkludert de private aktørene.

- Arbeide for utvikling av globale retningslinjer for ansvarlig utlån og låneopptak. Disse må hensynta menneskerettigheter og klimatiltak, samt ta høyde for eksterne økonomiske sjokk og inflasjon.
- Støtte en opprettelse av et offentlig og tilgjengelig register for alle låneavtaler og deres kondisjonaliteter for å sikre økt åpenhet.
- Støtte en automatisk mekanisme for gjeldsmoratorium når land opplever kriser som klimakatastrofe eller pandemi.
- Være tydelig på at “debt swaps” ikke er et alternativ til gjeldsslette eller addisjonell klimafinansiering.

Bistand

Det er viktig at integriteten til ODA-midler blir opprettholdt og at fattigdomsbekjempelse er målet med midler fra bistandsbudsjettene. Internasjonalt utviklingssamarbeid må bli gitt som addisjonelle midler og vi oppfordrer til en konservativ rapportering av ODA-midler for å unngå at eksepsjonelle hendelser, som COVID-19 eller økte flyktningutgifter nasjonalt, gir store svingninger. Bistand må også være så konsesjonell som mulig. Land bør ikke blåse opp sine bistandsbudsjetter ved å rapportere donasjoner av overskudd av Covid-19-vaksiner, SDR-allokeringer eller utgifter knyttet til mottak av flyktninger nasjonalt. Finansiering av globale fellesgoder må ikke gå på bekostning av fattigdomsbekjempelse.

Naturavtalen

I paragraf 7 blir finansiering av bevaring av natur behandlet. Finansiering til å oppfylle [Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework](#) må øke drastisk, i tråd med ambisjonene i mål 19 av rammeverket. Det er også viktig at finansieringen er ny og addisjonell, i tråd med Convention on Biological Diversity artikkel 20. Subsidier som skader naturmangfoldet bør også elimineres, fases ut eller reformeres, i tråd med mål 18 i Kunmin-Montreal Global Biodiversity Framework.

